

Lévai Újság

független gazdasági, kulturális es kritikai hetilap.

III. ÉVFOLYAM, 39. SZÁM.

1936. SZEPTEMBER 23. SZERDA.

ÁRA 1—Ké.

16 kilo

cukrot fogyaszt évente Szlovenszón egy-egy lakos. Ez a mennyiség gondolkodásra készített. Annál is inkább, mert ugyan akkor egy amerikai polgár átlag 54 kilót, az angol 46-ot, a svéd 40-et, a dán 36-ot, csehországban 33-at, kárpátalján pedig 5 kilót. Közismert dolog, hogy a népek életszínvonalát azzal mérik, hogy az átlag ember mennyi cukrot, húst, szappant fogyaszt és hogy jövedelmének hányad részét fordítja családja élelmezésére. A fentebb felsorolt adatok élelmenkén rávilágítanak arra a szegénységre és nyomorúságra, amely országunk keleti részében uralkodik. Mert igazán nem tehet fel az, hogy a mai viszonyok között a szlovenszói vagy ruszinszói ember nem tudna élvezeni annyi cukrot, mint bármely más állambeli. Csehszlovákiának nagy a cukor termelése, sőt mondhatnánk azt is, hogy túl nagy. És hogy mégis olyan csekély a fogyasztás annak részbeni oka az is, hogy magas az ára, mert azzal az alacsony áron külföldre exportált cukormennyiség értékét egyensúlyozzák. Az élel nivó semmivel sem alacsonyabb Szlovenszón sem, mint Csehországban vagy bármely más külföldi államban, csak a kereseti lehetőségek kisebbek. Ezért van az, hogy a szlovenszói vagy a kárpátalji lakosnak nem telik bővebb cukorfogyasztásra.

Egyébként a nemzetközi árvégadó bizottság Genfben megállapította, hogy Európa legdrágább országai Csehszlovákia, Franciaország és Luxemburg. Ezek után csak természetes, hogy amíg a dán lakos jövedelmének csak 31 %-át költi élelmezésre, az amerikai és a svéd 35-öt a német 46-ot, az angol 47-et addig Csehszlovák lakos jövedelmének 50 %-át kénytelen élelmezésre fordítani. Egy szóval drágán élünk. A viszonyok nem mutatnak javuló tendenciát, sőt éppen az utolsó napokban egyre rosszabodnak. A hús árak napról-napra emelkednek, ezzel szemben sem a hivatalnokok fizetése, sem a munkások munkabére nem emelkedik, aminek természetes következménye ismét csak az lesz, hogy a fogyasztás még jobban összeszűgörodik. A 16 kilo cukorfogyasztás még lejjebb fog szállni és gazdasági életünket még nagyobb pangás lepi el. Az a gazdasági politika, amelyet a felelős tényezők autarktikus törekvései idéz-

Konstruktív munka a képviselőtestületben.

Egységes tiltakozás a pótdadó emelése ellen.

Az országos hivatal mindez ideig nem hagyta jóvá Léva város 1936 évi költségvetését. Erre elsősorban az szolgáltatót okot, hogy a husiparosok a vágóhídi magas illetékek miatt fellebezést nyújtottak be. Csak ezen fellebezés elintézése után került a sor az érdembeli tárgyalásra. Mint hogy a város kérte a legújabb törvények szerint adósságainak bizonyos mérvű átvételét az országos hivaltól, amely csak azoknak a községeknek jár, amelyek elvannak adóssodva és amelyek már eddig is a 350 o%-ban megállapított legmagasabb községi pótdadót szedik. Az orsz. hivatal kívánja a pótdadó 350 o%-ra való felemelését. Léván eddig a községi pótdadó magassága 300 o%-os volt. Ez a pótdadó azonban a valóságban a mellékes egyéb pótlékokkal együtt 650 o%-ot tett ki. A város lakossága, amelynek jövedelmei az utóbbi években a már annyiszor hangoztatott okokból a minimumra csökkentek teljesen képtelen az újabb adóterheket elviselni. Ennek tudatában a tanács és a pénzügyi bizottság azt a javaslatot terjesztette a képviselőtestület elé, hogy küldjenek Pozsonyban egy bizottságot, amely járja az országos hivatal elé a város lakosságának súlyos helyzetét és kérje a 350 o%-os pótdadó bevezetésének feltételétől való eltekintést. Többek hozzájárulása után a képviselőtestület egyhangúlag elhatározta a bizottság kiküldését, amely kedden reggel utnak is indult. A bizottság

tagjai: Bartys, Nagy, Prachár, Szokol kép. test. tagok és a város részéről Boros h. bíró, Vojtás titkár, Verő főszámvevő.

Életre való ellenzéki javaslatok tömegei.

A városi tisztviselő orvos az 1937 évi költségvetésben felveendő javaslatait terjeszti be a képviselőtestületnek. A javaslata kapcsán kéri az 1936 évi költségvetési tétel teljes fentartását és emellett igen sok és a közegészség szempontjából elengedhetetlenül fontos intézkedések megtételéhez szükséges anyagi fedezet felvételét. A főorvos egyes javaslataira külön vissza tévünk. Most csak felemlítjük, hogy azok között szerepelt a járványkórház, a halottas kamra rendezőintézmény, az uszoda kibővítése és modernizálása, a városház 6, 7 sz. földszinti helyiségeinek orvosi rendelő céljaira való átalakítása stb. A főorvos javaslataival kapcsolatosan az életre való javaslatok egész tömegét zúdították az ellenzéki felszólalók a város vezetőségére, amelyek során előkerültek a városi kutak, a nyilvános illemhely, a fekália szállítás, uccák tisztántartása, a cigányegyed körül uralkodó lehetetlen állapotok stb. stb. A város vezetősége a rengeteg életre való javaslatot, amelynek szükségességét az összes jelenlevők elismerték, a szokott módon azonnal intézte el: előkészítés alatt vannak már. A javaslatok között több olyan is szerepelt, amely már évek óta van előkészítés alatt. Mindezek a javaslatok élesen rávilágítottak arra,

hogy városunkban bőven volna tenni való és vannak is emberek, akik a hiányokat meglátják, de nincs, aki azokat keresztülvigye.

Mégis lebontják a Vöröskör-t.

A városi mérnök bejelentette, hogy bár szerződésileg kötelezettséget vállalt a város a Vöröskörnek bizonyos időpontra való lebontására ennek mégsem tehetett eleget, mert az ott lakók kitélepitésére nem állott megfelelő hely a rendelkezésére. Minthogy a kérdés ez a része most már sikeresen megoldást nyert, sor kerül az az épület lebontására, amelyet olyan szegény emberek vállaltak az abban lévő építési anyagért, akik házat szándékoznak építeni, de az építési anyag beszerzéséhez nincs elegendő tőkájük. A városnak csak a fémlelek elszállításáról kell gondoskodni, amelynek fedezését kéri az utalaplól engedélyezni. A városi mérnök még több a jövő évben végrehajtandó technikai munkának a következő évi költségvetés keretében való felvételének engedélyezését kéri.

A villanytelepi alkalmazottak fizetése.

A villanytelepi alkalmazottak fizetését legutóbb januárban rendezték. Azóta sok minden történt a villanytelepen. Részben régi személyeket elbocsajtottak, részben újakat vettek fel, másokat a januári rendezés alaptalanul súlyosan megkárosított. Éppen a közgyűlés előtt írott, lapunk más helyen közölt, cikkünkben hívtuk fel az üzembizottság figyelmét ennek a kérdésnek a rendezésére. Örömmel láttuk, hogy az már lapunk megjelenése előtt meg is valósult. Az üzembizottság javaslata szerint, amelyet a képviselőtestület változtatás nélkül elfogadott a könyvelő 2300, első főszerelő 2000, második főszerelő 1200, üzemi tisztviselő 900, raktárnok 900 pénztárnok 750, gépiprőző 550 Ké havi fizetést kap. A főbb alkalmazottak órabérek, 2,80 tól 6 Ké órabérig. Tudjuk, hogy ezen fizetések nem véglegesek, de meg kell jegyeznünk, hogy a fizetések ilyen irányú rendelkezésével nem érhetünk egyet különösen a tisztviselőknél nem, pedig azért, mert egyes fizetések (pl. 2300 Ké) olyanok, amelyek a mai viszonyok között csaknem maximálisak, annál is inkább, mert személyekhez vannak kötve. Ma amikor a képzett, kiváló szakemberek száza állnak munkanélkül nem tarthatjuk helyesnek egyetlen közüzemnél sem az állások pályázat hirdetés nélkül való betöltését. De különösen helytelenünk kell a nagyobb fizetések nyújtását, mint amekora a hasonló képesítésű és gyakorlatú állami tisztviselőknél van.

Jól sikerült a repülőnap.

Gyönyörű napsütéses időben, dacára az utolsó pillanatig uralkodó bizonytalanságnak, aránylag jól sikerült az első lévai repülőnap. Több mint kétezer ember jelenlétében folyt le a Génye pusztai lapos szesgyár mellett elterülő lucernáson, amelyet a mindenkor nobilis és soha nem önző érdekeket szolgáló oroszokai Cukorgyár vezetősége példamutató kézséggel bocsajtotta az utolsó pillanatokban a Liga rendelkezésére. Léva és környéke lakossága nagy érdeklődéssel tekintett az első repülőnap elé. Sajnálatos, de jellemző körülmények közrejátszása következtében a 20-án vasárnapra tervezett repülőnap megtartásának lehetősége még 18-án pénteken délután is bizonytalan volt. A helybeli lapok a repülőnap elmaradását közölték. Csak pénteken a délutáni órákban adatott meg a lehetőség a M. L. L. helybeli vezetőségének, hogy a pontos terminust és

helyet közölhesse. Természetesen az utolsó napi propaganda már kevésnek bizonyult és az az ember tömeg (5-6000), amelyre bizton számítani lehetett, elmaradt.

A bemutatón 6 repülő gép vett részt és teljes sikerrel győzte meg az érdeklődőket a modern közlekedés ezen eszközének feltétlen biztonságáról. A séta repülések során, amelyet a valamikor Prága-Karlsbad között közlekedő 8 személyes utasszállító gép bonyolított, le 160 lévai és vidéki emelkedett a levegőbe férfiak, nők, gyermekek egyetesen. Nem mulasztottuk el megemlíteni, hogy a program szerint lebonyolított pompás mutatványok során két lévai pilóta is a levegőbe emelkedett egy üléses gépen, a fiatal Drdos, kiskéri földbírtokos és Bena gimnáziumi tanár, aki különösen jó, gyakorlott pilótának bizonyult.

tek elő, csőd felé közeledik. Ennek a csődnek sem az állam, sem az egyesek nem láthatják hasznát, csak általános kavarodás következhetik be. Komoly felelős tényezők ajkáról hangzottak el az utóbbi időben szavak, amelyek a szomszédos államok-

kal való gazdasági kibékülést sürgetik, mert csak ez lehet az egyedüli kivezető út, amely megelvenítheti új a forgalmat és életet önt Szlovenszko hangtalan fűrészeibe és égnekmerező, füst nélküli gyárkémények mellett meghúzódó gyár épületekbe.

Néhány szó

a V. V. T. üzembizottságához.

Több, mint másfél év óta folyik a harc a város fogyasztó közönsége és a V. V. T. között. Ennek a küzdelemnek legnagyobb eredménye az a szánalmas és megdöbbentő esemény volt, amelyet „Sik-kaszások” címen könyvelhetünk el a V. V. T. történetében. Fél éve annak is már, hogy megindult a V. V. T. adminisztrációjának a reorganizálása. Ennek a fél éves munkának eddig más eredményét a város lakossága még nem látta, mint azt hogy azóta a villanytelep az alkalmazottak tömegét állította munkába meglehetősen nagy fizetésekkel. Háromnegyed évvel ezelőtt az üzembizottság javaslatára, a városi képviselőtestület leszállította a V. V. T. alkalmazottjainak fizetését, mert állítólag az üzem jövedelmezősége nem bírta el a magas fizetéseket. Azóta mind tudjuk majdnem megduplázódott a V. V. T. alkalmazottainak száma. Ezt a nagyarányú személyzeti kiadást vajjon hogyan bírja el a V. V. T. üzem akkor, amidőn a bevételei csak minimálisan emelkedtek?

Még mielőtt erre a kérdésre feleletet kapnánk felhívjuk a V. V. T. üzembizottságának figyelmét arra a körülményre, hogy a város lakossága a lehető legrosszabb szemmel nézi azt a munkát, amely jelenleg a V. V. T.-nél folyik. Annál inkább, mert a másfél évvel ezelőtti megindult harc tendenciája az áram árának leszállítása volt. Ezzel szemben a reorganizáció bevezetése előtt tett ama ígéretek, amelyek szerint rövidesen sor kerül az áram árának megfelelő mérséklésére, úgy látszik a feledésbe mentek. Az üzembizottságnak, mint a V. V. T. állítólagos teljes hatáskörrel felruházott végrehajtó szervének kötelessége az, hogy a személyzeti kiadások megfelelő emelkedésével kapcsolatban újabb bevételekről gondoskodjon, mert máskülönben lehetetlenség a város lakosságának azon általános közóhaját teljesíteni, amely a villany árak mérséklésére vonatkozik.

Felhívjuk a V. V. T. üzembizottságának figyelmét arra, hogy a városnak vannak olyan újabb épült területei, ahol a villanyvilágítás nincs bevezetve. A fogyasztók számának emelése érdekében szükségesnek látszanék, hogy ezen terü-

letek mielőbb bekapcsolóssanak, de a város belterületén is van még sok hely, ahol petróleummal világítanak. Talán megfelelő kedvezmények kilitásba helyezésével lehetsévé válna, hogy ezeket a villanytelep fogyasztói sorába iktassa. Megfelelő tarifális kedvezmények bevezetése és forszírozása mellett a régi fogyasztók kilowattjait fokozott mértékben lehetne emelni. A fogyasztó és a villanytelep közötti állandó kapcsolat fenntartására nagyon előnyösnek tartanánk, ha a villanytelep pénzesbeszedői u. n. panaszkönyvet hordanának magukkal, amelyben a fogyasztó közönség azokat az észrevételeit tehetné meg, amelyekkel ma a pénzesbeszedők kénytelenek elhallgatni.

Nem tartjuk és nem tarthatjuk állandósítható helyzetnek azt az állapotot, amely ma a villanytelep és a saját alkalmazottjai között fenáll. Egy ilyen nagy üzemet időlen időig lehetetlenség ideiglenes kiegészítő munkaerővel vezetni. Szükségesnek tartjuk, hogy ezen átmeneti állapot, valamint a kölcsönkért emberek magas fizetése mielőbb a normális viszonyoknak megfelelően realizáltassék. Csak akkor lehet kilitás arra, hogy az áram ára, a villanytelep rentabilitásának fenntartása mellett mérsékelhető legyen, ha a fenti és egyéb életre való indítványok és javaslatok nem csak meghallgatásra, de kivitelezésre is találunk. Mindezek keresztülvitelére szükség van azért is, mert a város közvilágítása a korszínvonalának egyáltalán nem megfelelő és annak gyökeres javítása nagyobb megterhelés nélkül csak úgy vihető keresztül, ha a V. V. T. előzőleg megfelelő többletjövedelemtől gondoskodik.

Mindezeket szükséges tartjuk a V. V. T. üzembizottságának időben tudomására hozni azért, hogy a fő fogyasztási szezon beáltával városunk ezen nagyfontosságú kereskedelmi vállalatát ne érje készületlenül az esetleges meglepetés. Ha ne talán az üzembizottságnak nem volna tudomása arról, hogy a fogyasztó közönség a legnagyobb ellenszenvvel és elkeseredéssel viseltetik a V. V. T.-vel szemben, úgy ezen az úton figyelmeztetjük az üzembizottságot, hogy mint jó kereskedőhöz illik, minden törekvése a fogyasztó közönség igényeinek megfelelő kielégítésére, hiánytalan kiszolgálásra irányuljon.

A járda

kérdése Léván már évek óta aktuális. Nemcsak azért, mert számos újabb épült utcában nyomai sincsenek, de a belvárosban is akad sok olyan ucca, ahol a csatorna szegélye képezi a járdát. Sőt azokban az utcákban is, ahol régebbi a járda oly szánalmas állapotban van a legtöbb helyen, hogy különösen esős időben rossz kivilágítás mellett térdig sáros és vizes lesz a járókelő.

A város anyagi viszonyai igen szükségesek ez a tény azonban nem lehet akadály annak, hogy a járda kérdését, amely sok esetben egyedüli megkülönböztetése a városnak a falutól, tervszerűen évekre való felosztással, ne lehessen véglegesen rendezni. Bár a régebbi szabályrendelet értelmében a város nem köteles a járda készítésére, azonban a kiépítés kezdeményezése a megfelelő terveknek a kidolgozása kell, hogy onnét induljon ki. A főútvonal átépítésével kapcsolatban az onnét kikérrült keramikokkák, amint azt városszerte látjuk kifutó járdaszegélyt adnak. Igaz, hogy ezeknek a kockáknak felhasználását az uccák kövezésénél vették tervbe, még is felvetjük a kérdést, vajjon nem volna-e célszerűbb és praktikusabb, ha ezeket a

kockákat a hiányzó járdák szegélyének elkészítésére használnák fel. Kétségtelen az, hogy a forgalom és a közlekedés szempontjából nagyon fontos a főbb útvonalaknak megfelelő kövezésével való ellátása, de vajjon nem nagyobb mértékben szolgálja-e a város lakosságának érdekét az, ha a gyalogosoknak megfelelő utak állnak rendelkezésre. A város nagysága egyre terjed és mindenkinek be kell látni, hogy nem valami kényelmes esőbe, sárba a város gyalogjárók nélküli külső részéről a központot, ahol a legtöbb hivatal van elhelyezve és ahol az élet összepontosul, megközelíteni.

Meg vagyunk győződve, hogy a jelenleg járdanélküli uccasorok háztulajdonosai a legnagyobb örömmel vennék, ha a város legalább a járdák szelét elkészítené és minden bizonnyal egyik háztulajdonos sem sajnálná a költséget, hogy a járdatelet helyét a saját érdekébe, legalább salakkal vagy zúzott kavicssal kitöltesse. Bizonyára nagyon sokan vannak olyanok is, akik hajlandók betonból elkészíteni a házuk előtt a járdát.

Ennek a kérdésnek még a rossz gazdasági viszonyok mellett sem szabad na-

Szőrmebundákat a legújabb divat szerint valamint kepeket és minden e szakmába vágó munkát a legszolidabb árbán vállal

Seif Samuel
SZÜCSMESTER
Léva, Rozmaring u. 2
(Nyitrai és társa házában)

pirendről lekerülni, mert az további években a város külsőrészei oly erős fejlődést mutattak, hogy azoknak tervszerű, előre meghatározott időben és mód szerint járdával való ellátással és ezzel a normális forgalomban való bekapcsolása városunknak fontos gazdasági érdeke.

A test edzéséhez sósorszesz

VÁNYA SÁNDOR Évekkel ezelőtt

novelláskötete
szeptember végén jelenik meg
Fűzve 20,-, kötve 25,-Kč.
Szerkesztőségünk is elfogad előjegyzéseket.

Ahogy én látom...

a vasárnapi munkaszünet igen helyes és emberséges intézmény. De sajnos az élet átgázol, vagy legalább is nagy réseket üt rajta. Egyes helyeken éppen vasárnap fokozottabb munka folyik, mint a vendéglőkben, a kávéházakban s más szórakozó helyeken. Ismét másutt munkafelosztással — inspekciós rendszer — utján iparkodnak az

élet követelményeinek és az emberek kényelmének egyaránt megfelelni. Pl. a gyógyszerárakban. Felvetjük a kérdést nem lehetne-e azt a jól bevált inspekciós szolgálatot a trafik árudáknál is behozni? Nem nikotin kedvelők érdekében beszélünk, bár ez sem elítélendő cselekedet, hanem azoknak a szegény embereknek az érdekéről van szó, akiknek csak vasárnap van idejük és módjuk arra, hogy családtagjaikkal, barátaikkal, esetleg nagy fontosságú egzisztenciális ügyekben levelet irjanak. De ha csak vasárnap szánták rá magukat a levélírára és előzőleg elfelejtettek levélpapírt és bélyeget beszerezni, úgy hiába áhitoznak a levélírást után, mert levélpapírt és bélyeget bizony sehol sem kapni. Pedig ez a vasárnap délután sok ember számára a legjobb, sőt talán a legjobb alkalom a levélírára. Minden kertelés és szépígtetés nélkül ki merjük mondani, hogy a vasárnap délutáni levélírók bélyegszükségletének kielégítése van olyan humánus dolog mint az egy trafikosnak a vasárnapi szabad napja. Nem hiszük, hogy a lévai trafikosok között akadna egy is, aki nem lenne annyira szociális gondolkodású, hogy havonta egy-egy vasárnapját nem áldozná fel szívesen azoknak a dolgozó munkás embereknek az érdekében, akiknek nem áll módjukban írásbeli ügyeik elintézéséhez szükséges levélpapírt és bélyeget beszerezni. Az eszmét felvetjük, várjuk annak megvalósítását.

Okulár.

Gondoljatok, szlovenszkoji magyarok, a SZMKE-re, a Szlovenszkoji Magyar Kultur egyesületre. A Szlovenszkoji Ligának 20.000 tagja van, a Deutscher Kultur verbandnak 435.000 !! Légy rajta, hogy az SZMKE-ben te légy a tízezredek.

Fényreklámok.

hatásos kivitelben és az izléses kirakatkivilágítás felkelti a vásárló közönség figyelmét üzlete iránt és így lényegesen fokozza forgalmát.

Cégi és egyéb fényreklám-feliratok, különböző kivilágítások (illuminációk) kivitelezésére készsággal szolgálunk szaktanácsal. Kiviteli tervezéseket, költségvetést kívánatra díjmentesen készítünk.

Megrendeléseket a legjutányosabb ár és fizetési feltételek mellett eszközöljük.

Szíves érdeklődők forduljanak bizalommal,

Levice város villamostelep
üzemvezetőségéhez
LEVICE
Zöldkert utca 2.

Őszi szövetségdíjak
már raktáron!!
Meleg pongyolákban nagy választéki

**Kohm és
Kovács**

Szőnyeg, függöny, paplan és linoleum
gyári lerakat!

Szigorúan szabott ár-rendszer!

A magyar kultúra érdekében

Memorandummal fordultak
a köztársasági elnökhöz.

A Csehszlovákiai Magyar Köz-
művelődési Szövetség megállapította,
hogy az 1919 évi 67. és 430.
sz. törvények által elrendelt állam-
polgári nevelés, illetve közkönyvtá-
rak létesítése, szervezeti és igazga-
tási problémáinak magyar vonatko-
zású megoldás közül a törvények
végrehajtása során az állam érdekét
is sértő és a magyar kisebbségi jo-
gok gyakorlását is akadályozó hiá-
nyok mutatkoznak. A 44 járási ma-
gyar közművelődési testület közül
alig egy néhány működik és a 814
községben megalakítandó helyi ma-
gyar közművelődési bizottság, vala-
mint 820 községben a magyar
könyvtár-tanács megszervezése, ille-
ve törvényszerűen a biztosított auto-
nóm működése késik.

E hiányok konstatálása készítette
a szövetséget arra, hogy a Köztár-
sasági Elnök Úrhoz felterjesztett felir-
atban mutasson rá a hiányokra és
ezek orvoslását kérje. A napokban
felterjesztett memorandumban a szö-
vetség a következőkben konkretizálja
kérelmeit:

1.) Az iskola és nemzet ne-
velési minisztériumban valamint a
Referátusban a népnevelési osztá-
lyhoz magyar nemzetiségű szakre-
ferens nevezessék ki, aki, mint a leg-
főbb kulturális irányító rendszeresített
tisztségviselője, lássa el a törvények
alapján létesített magyar kulturszer-
vek szervezési, igazgatási és felü-
gyeleti szolgálatát.

2.) A járási hivatalok részére ut-
sítás adassék ki a hiányzó magyar
járási testületek megalakítására, er-
kölcsei és anyagi, — a magyarság
számárányának megfelelő támoga-
tására. Oly járásokba, amelyekben

a magyar testületet alosztályként
olvasztották be a törvény tételes ren-
delkezésével ellentétbe a más nem-
zetiség testületébe, ezektől független
magyar járási testületek reorganizá-
lására utasítsanak az illetékes já-
rási hatóságok.

3.) Kéri még a memorandum,
hogy a közigazgatási hatóságok utasítsanak,
hogy a magyar e kultur-
szervek illetékességük területén aka-
dálytalanul fejthessék ki működésüket.

4.) Sürgeti a memorandum min-
den magyar közkönyvtár mellé a
magyar könyvtár-tanácsok megszerve-
zését és működésüknek a jegyzői
hivataltól független biztosítását.

5.) A magyar közkönyvtárak rész-
szere a magyarság számarányának
megfelelő anyagi támogatást kér az
államtól, országtól és járástól.

6.) Az anyagiakban szegény köz-
ségek közkönyvtára könyvanyag el-
látására államilag támogatott központi
kölszönkönyvtár felállítását kéri.

7.) Kéri a magyar könyvtáros tan-
folyamok rendszeresítését.

8.) Sürgeti a magyar közkönyv-
tárak cenzurabizottsága tagjainak ki-
nevezését.

9.) A főbb nemzetiségek azonos
egységsszerveihez és szakajtójuk rész-
szere kijárultatott közsegélyekhez ha-
sonlóan kéri a szövetség, a szaklapja
és a magyar nyelvű népoktatási célú
kiadványainak anyagi támogatását.

A szövetség utal a memorandum-
ban arra, hogy a Köztársasági Elnök
Úrnak a magyarság sorsa iránt is meg-
értéséről tanuskodó nyilatko-
zatai és az idő e nyitott magyar se-
bek orvoslására alkalmas diszkusz-
ziókra és megoldásokra az alkalmat

megérlelték.

A memorandum másolatait el-
küldte a szövetség dr. Hodža Mi-
lán miniszterelnöknek, az Iskola és
nemzetnevelésiügyi minisztériumnak
és a Referátusnak, kérvén őket, hogy
a törvény tételes rendelkezéseiben
nyugvó kívánságok mielőbbi teljesí-
tésére irányuló törekvéseket támogassák.

A szövetség a memorandum fel-
terjesztéséről értesítette úgy a magyar,
mint csehszlovák és német vezető
sajtóorgánumokat, mert az a meg-
győződése, hogy az állampolgári ne-
velés kérdésének magyar kisebbségi
jogok kívánságait is teljesítő meg-
oldása állam valamennyi lakosának
kölszönösen támogatandó közös
ügye.

Szobrot Jókainak!

A komáromi Jókai Egyesület kiadta
a jelszót: **állítsunk szobrot Jókainak
szülővárosában.** A jelszóban rejli szép
gondolat és komoly szándék mindenkép
mélto arra, hogy felfigyeljen rá a szlo-
venszko és kárpátaljai magyarság egész
egyete. Mert Jókai nemcsak Komá-
romé, hanem az egész magyarságé és így
Jókai emlékének megőrzése nemcsak
a komáromi Jókai Egyesület ügye, ha-
nem országos ügy, egész Szlovenszko s
Kárpátalja ügye is.

**Jókai írói nagysága nemcsak a
szülőváros kiemelkedő tornya,
hanem a magyar irodalom, a ma-
gyar kultúra kisugárzó állomás
mindenütt, ahol magyarok laknak**

A községi könyvtárak kötetei között az ő
regényei a legolvasottabbak s azokat kell
legtöbbször újra kötetni, mert a legtöbb
kézen forognak. A legkisebb falvakban is,
— sőt talán ezekben leginkább, — olvas-
sák ma is a Lőcsei Fehér Asszony, a
lévai kuruchésnek, a pozsonyi diéta ná-
bobjainak, a Komáromi Arany embernek
s annyi más regényalaknak szépséges törté-
netét, sőt olvassák Csehszlovákia törté-
nelmi országában is azt a 34 regényt,
amely cseh és szlovák nyelven megjelent.

**Jókai szelleme nincs helyhez,
korhoz, fajhoz, valláshoz, nem-
zetiséghez kötve, Jókai minden-**

**kié, aki tudja élvezni s érté-
kelni a szepet, a képzelet szülte
csodákat s az eszményien ne-
meset.**

Azért kell, hogy Jókai szobor ügyét ma-
gávé tegye Szlovenszko és Kárpátalja
lakossága s egy szívvel-lellekkel teremtsen
meg a szobrot, amely méltó lesz Jókai
névéhez.

**Jókai szobra kell hogy monu-
mentális emlék legyen és méltó
alakban hirdesse az ő szellemi
nagyságát, nemes idealizmusát
s az ő egész világot átfogó me-
leg emberszeretetét.**

**A szlovenszko és kárpátaljai
egyesületek, olvasó és művelő-
dési körök, SZMKE-fiókok nő-
egyletek, rendezőnek előadások-
kat, összejöveteleket, mulatá-
gokat s ezek jövedelméből ad-
janak egy részt a Jókai szobor-
ra. Magánosok, akikhez nem ju-
tott el eddig a kérés szó, vagy
a szoborállítás terve: küldjék
el adományukat egyesületükhöz,
lapjukhoz vagy közvetlenül a
Jókai Egyesülethez Komárom-
ba, mert minden fillér, minden
korona közelebb hozza a meg-
valósulást.**

SZOBROT A MI JÓKAINKNAK!

Tagja-e már a SZMKE-nek? Minden tag a ma-
gyar kulturmozgalmat erősíti Szlovenszkon! Ha
nincs is a községben helyiszervezet: lépjen be
tagul s támogasson. Évi tagdíj 12 korona.
Kapja a Magyar Vasárnap-ot.

Vásároljunk helyben.

Az utóbbi időben mind sűrűbben hang-
zanak a panaszok, városunk kereskedői-
től, hogy a lakosság nem veszi igénybe
olyan arányban szolgálataikat, amint azt
tehették és tölük elvárhatnák. Városunk
megcsappant idegen forgalma, mely a ga-
bonamonopólium bevezetése óta a mini-
mumra süllyedt, a legnagyobb nehézségek
elé állította a kereskedő társadalmunkat.
Azt a társadalmat, amely a város fenntar-
tásában a legnagyobb mértékben veszi
ki részét. Nagyon sokan vannak, akik
még ma is idegen cégektől, utazóktól vá-
sárolnak, részletre és minta után. Nagyon
sokan szerettek már szomorú tapasztala-
tot akkor, amikor silány, ócska anyagokat
drága pénzért vásároltak. Kereskedőink
minden tekintetben versenyképesek és bár-

mely más idegen cégekkel szemben meg-
állják a helyüket úgy az áru minősége,
valamint az árak tekintetében is. Ezzel
szemben meg van az a nagy előny is,
hogy a vásárló mindig látja azt amit vesz.

Városunk gazdasági elete és fejlődése
ellen vétének azok, akik idegenből vásá-
rolnak, mert ezáltal azt a társadalmi osz-
tályt károsítják meg, amely minden ter-
kintben teljesíti kölszönességét a közzel
szemben. El várjuk tehát minden lévai
polgártól, hogy átérzi a lokálpatriotizmus
szükségességét ebben a tekintetben is és
szükségletének kielégítésénél nem hagyja
figyelem kívül, hogy városra nézve el-
szettnek tekinthető minden olyan pénz,
amit idegenbe küld vagy visz.

Vásároljunk tehát helyben.

**Bazaltoid = járdalap az
ideális járdaburkolat**

Nagyeméretű, könnyen, tisztán tartható,
végtelen tartósságú.

gyártja:

Ing. Hochberger Sándor
betonárúgyára
LEVICE - LEVA, Kálnal-u 43.

Moziq műsora:

Szerda, csütörtök.

APOLLO: Wallace Beery, és Jackie Cooper legnagyobb sikerű életképe a CSIRKEFOGÓ. Ebben a filmben Wallace Beery önmagát mülta főszól és meghatóbnál meghatóbb jelenetekkel könnye-
kig indítja meg a közönséget.

Péntek, szombat, vasárnap, hétfő

APOLLO: A szezon legnagyobb, leggrandiozusabb filmje a Verne Gyula világhírű regénye nyomán készült film-
éposz, Richárd Eichenberg mesteri rendezésében: A C A R FUTARJA (Strogoff Mihály). E film élmény, amely áttörő sikerével a legjobban látogatott filmek címét harcolta ki. Főszereplői: Adolf Wohlbrück, Mária Andergast Hilde Hildebrandt, sfb. Ne felejtse el megnézni ezt a filmet, mert mesés kiállítás, festői jelenetek, élethű megjátszása pazar kosztümjei minden elérhető felül-
málnak

ORIENT: Hugo Viktor világhírű regénye filmen A NYOMORULTAK (Les Miserables). Az idény legnagyobb eseménye, amelynek nem kell külön díszeset. A kimagasló nagyfilm főszerepeit Frédéric Mareh, Charles Laughton, Cedric Hardwicke játsszák.

Vasárnap és hétfőn délután mindkét moziban népeoadás néphelyárrakkal Az Orientben vasárnap Ken Mainard és csodaparipája, TEXAS RÉME. Hétfőn: Csak egyszer jön a szerelem. Az előadások mind a két moziban pontosan kezdődnek. Deltután 2, 4. este 6 és 8 óraker

Okresny úrad v Leviciach.
Císlo 1577 | 1936.

HIRDETMÉNY

A levici járási hivatal a mészáros és hentes iparosokkal történt megállapodás folytán tekintetbe véve az itteni helyi viszonyokat és úgy a fogyasztó közönség, mint a mészárosok és hentesek érdekeit a hús és henteskészítmények és a zsír árát a következőkben állapítja meg és hirdeti ki:

Marha hús 11—12 Ké. Borjú hús 11—14 Ké. Sertés hús 12—14 Ké. Birká hús 7—8 Ké. Tiszta olvasztott zsír 14 Ké. Bőrös szalonna 13 Ké Szalonna bőr nélkül 14 Ké. Disznó sajt 10—12 Ké Füstölt szalonna 15 Ké Füstölt hús 14—17 Ké. Főtt füstölt hús 18:50—20 Ké Főtt szalonna 14—15 Ké. Tepertő 10—11 Ké. Felvágott 16—20 Ké kolbász 10—16 Ké

Megjegyzendő, hogy a sertéshúsnál a karmenádli és a combhús ára kilogramonként 14— a többi rész 12— kilogramonként. A tepertő ára legalább 1/2 vételénel 10* kisebb mennyiség vételénel 11— kilogramonként. Ezen árak 1936 szeptember 15-én lépnek érvénybe és érvényesek addig míg nem lesznek az itteni hivatal által megváltoztatva. Túllépése ezen áraknak a T. és R. T. 27/1934 sz. kormányrendelet 2 §-a értelmében szigoruan büntetettek.

V Leviciach, dña 14. septembra 1936.

Okr. náčelník

Dr. Ondrej Zošťák v. r.
hl. radca, pol. správy

Cís. jed. E 879/35

Cís. jed. E. 3146/35
10

VÝTAH DRAŽEBNÉHO OZNAMU.

Súd v exekučnej veci vymáhajúceho veriteľky Okresnej nemocenskej poisťovne v Leviciach proti dlžníkovi Janovi Urbanovi a jeho manželke nariadil exekúciu o vymozenie pohľadávky 597 Ké 60 h. istiny a jej príslušnosti na nemovitost i ktoré na území levického okresného súdu obsažené v poz. kn. katastrálneho územia Levice vložka č. 3339 pod A r. č. 1. pr. 333 m. č. dom č. pop. 286/5 na mene dlžníkov v celosti písaný v odhadnej cene 94.800 Ké

Dražba bude o 16 hod. dña 8 októbra 1936. v úradnej miestnosti okresného súdu v Leviciach Hurbanová ul. 9.

Do dražby dané nemovitosti nemožno odpredať nižšie dvoch tretín odhadnej ceny. Ti ktorí chcú dražiť, povinní sú složiť

jako vadium 10 procent odhadnej ceny v hotovosti alebo v cenných papieroch, ku kaucii spôsobilých podľa kursu, určeného v § 42 zák. čl. LX. z roku 1881, a to osobe, vyslanej súdom alebo tejto odovzdať polstenku o predbežnom uložení vadia do súdneho depozitu.

Takież su povinní dražebné podmienky podpísať. (§§ 147, 150, 170 zák. čl. LX. z roku 1881, § 21 zák. čl. XL z roku 1908.)

Ten, kto za nemovitost, viacej slubil, ako odhadnu cenu, jestli nikto viacej nesľubuje, povinný je podľa procenta odhadnej ceny určené vadium po výšku práve takého procenta nim slubenej ceny hneď doplniť.

Okresny súd v Leviciach, odd. IV
dña 7-ho sept. 1936.

Cís. jed. E 4135/35
10

VÝTAH DRAŽEBNÉHO OZNAMU

Súd v exekučnej veci vymáhajúceho veriteľa Pavla Kovača proti dlžníkovi Katerine Bahnovej, r. Bukoven nariadil exekúciu o vymozenie pohľadávky 7473 Ké istiny a jej príslušnosti na nemovitosti ktoré sú na území levického okresného súdu obsažené v poz. kn. katastrálneho územia Pukanec vložka č. 64 pod A r. č. 1. pr. 59/a a m. č. humno (pa) ja) so zahradou pod B 4 na mene dlžníčky v 2/8 inách písaná čiastka v odhadnej cene 970 Ké. V záp. č. 621 teže obce pod A r. č. 1. pr. 3135 m. č. rola v prednom hlbokom járkú pod B 5 dlžníčky v polovici písaná čiastka a v odhadnej cene 663 Ké predný hlboký járok pod B 24 dlžníčky v polovici písaná v odhadnej cene 690 Ké. V teže zap pod A r. č. 3 pr. 3031/a m. č. lúka v odhadnej cene 1326 Ké. V teže zap pod A r. č. 4 pr. 3266/a m. č. rola za zadným hlbokým járkú v odhadnej cene 2392 Ké V teže zap. pod A r. č. 5. pr. 2286 m. č. lúka dolnie lúky v odhadnej cene 282 Ké. V teže zap. pod A r. č. 6. pr. 2285 m. č. dolnie lúky v odh. cene 801 Ké v zap. č. 2747 pod A r. č. 1. pr. 3024/b lúka na mene dlžníčky písaná v polovici a cene odhadnej 1447 50 Ké.

Dražba bude o 9 hodine dña 9-ho okt. v úradnej miestnosti okresného súdu v Leviciach Hurbanová ul. 9

Do dražby dané nemovitosti nemožno odpredať nižšie dvoch tretín odhadnej ceny.

Ti, ktorí chcú dražiť, povinní sú složiť jako vadium 10 procent odhadnej ceny v hotovosti alebo v cenných papieroch ku kaucii spôsobilých podľa kursu, určeného v § 42 zák. čl. LX. z roku 1881 a to osobe, vyslanej súdom alebo tejto odovzdať polstenku o predbežnom uložení vadia do súdneho depozitu.

Takież su povinní dražebné podmienky podpísať. (§§ 147, 150, 170 zák. čl. LX. z roku 1881, § 21 zák. čl. XL z roku 1908)

Ten, kto za nemovitost viacej slubil, ako odhadnu cenu, jestli nikto viacej nesľubuje, povinný je podľa procenta odhadnej ceny určené vadium po výšku práve takého procenta nim slubenej ceny hneď doplniť.

Okresny súd v Leviciach odd. IV
dña 8. sept. 1936

VÝTAH DRAŽEBNÉHO OZNAMU

Súd v exekučnej veci vymáhajúceho veriteľky Hypotečnej banky, českej uč. spol. fil. v Bratislave proti dlžníkovi Ludvíkovi Němethovi nariadil exekúciu o vymozenie anuit a jej príslušnosti na nemovitosti ktoré sú na území levického okresného súdu obsažené v poz. kn. katastrálneho územia Levice vložka č. 3789 pod A r. č. 1. pr. 1418/13 m. č. dom č. 8 v Jókaiho ulici pod B 1. na mene dlžníkov v celosti písaný v odhadnej cene 59500 Ké.

Dražba bude o 15 hod. dña 8 októbra 1936 v úradnej miestnosti okresného súdu v Leviciach Hurbanová ulica 9

Do dražby dané nemovitosti nemožno odpredať nižšie dvoch tretín odhadnej ceny.

Ti, ktorí chcú dražiť, povinní sú složiť jako vadium 10 procent odhadnej ceny v hotovosti alebo v cenných papieroch, ku kaucii spôsobilých podľa

kursu, určeného v § 42 zák. čl. LX. z roku 1881, a to osobe, vyslanej súdom alebo tejto odovzdať polstenku o predbežnom uložení vadia do súdneho depozitu.

Takież su povinní dražebné podmienky podpísať (§§ 147, 150, 170, zák. čl. LX. z roku 1881, § 21 zák. čl. LX. z roku 1908.)

Ten, kto za nemovitost viacej slubil, ako odhadnu cenu, jestli nikto viacej nesľubuje, povinný je podľa procenta odhadnej ceny určené vadium po výšku práve takého procenta nim slubenej ceny hneď doplniť.

Okresny súd v Leviciach odd. IV.
dña 7. ho septembra

Cís. jed. E. 5/35
8

VÝTAH DRAŽEBNÉHO OZNAMU.

Súd v exekučnej veci vymáhajúceho veriteľa Alexandra Polonyiho proti dlžníkovi Zuzanny Vaškovej nariadil exekúciu o vymozenie pohľadávky 25000 Ké istiny a jej príslušnosti na nemovitosti, ktoré na území levického okresného súdu obsažené v poz. kn. katastrálneho územia vložka č. Na území okresného súdu v Leviciach a to v obci Pukanec ležiace a v poz. záp. č. 3.300 pod A + r. 1. pr. 2269. m. č. zahrada polnie Luky pod B. 4, na mene dlžníčky v celosti písané, a v odhadnej cene 1.500 Ké.

V záp. č. 1762, teže obce pod A. + r. 1. pr. 1166, m. č. zahrada pod Vinicami pod B. 3, na mene dlžníčky v celosti písané a v odhadnej cene 1.050 Ké.

V záp. č. 2220, teže obce pod A. + r. 1. pr. 221. m. č. pod. č. 92, s dvorom a zahradou pod B. 6, dlžníčky v celosti písané a v odhadnej cene 5.472 Ké

Dražba bude o 16 hod. dña 9-ho okt. 1936 v úradnom miestnosti okresného súdu v Leviciach Hurbanová ul. 9.

Do dražby dané nemovitosti nemožno odpredať nižšie dvoch tretín odhadnej ceny.

Ti, ktorí chcú dražiť, povinní sú složiť jako vadium 10 procent odhadnej ceny v hotovosti alebo v cenných papieroch, ku kaucii spôsobilých podľa kursu určeného v § 42 zák. čl. LX. z roku 1881, a to osobe, vyslanej súdom alebo tejto odovzdať polstenku o predbežnom uložení vadia do súdneho depozitu.

Takież su povinní dražebné podmienky podpísať. (§§ 147, 150, zák. čl. LX z roku 1881, § 21 zák. čl. XL. z roku 1908.)

Ten, kto za nemovitost viacej slubil, ako odhadnu cenu, jestli nikto viacej nesľubuje, povinný je podľa procenta odhadnej ceny určené vadium po výšku práve takého procenta nim slubenej ceny hneď doplniť.

Okresny súd v Leviciach odd. IV.
dña 8-ho sept. 1936.

RADIÓ SZEKELY

TELEFUNKEN, TELEGRAFIA, MIKROFONA
legolcsóbb bevásárlási forrás,

REL gyártmányú rádiók egyedárusítása.
Akkumulátor töltő és javító állomás.

Vevőinknek teljes ingyenes rádiólámpa vizsg. pontos műszerrel
Szakszerű javító műhely.

Hirek

— Csak tizezer lelkes tagot kér a SZMKE! Jelentkezz tagnak: minden fillérrel szlovenszkói magyar kultúránk épületét ajándékozunk meg egy téglával. Kulturházépítés, vándorkönyvtár, kultúrelőadás, jó olvasmányok, jó népi sajtó: a te önzetlen segítségdet várja. Szükség van a te jóindulatú támogatásodra, segítségedre is nehogy mindig azt mondják hogy a magyar lelkesedés csak szalmaláng.

— A SZMKE nem politizál: bármilyen politikai nézetű, vallásfelekeztű, társadalmi állású szlovenszkói magyar ember tagja lehet, csak szeresse anyanyelvét. Munkája csu-

pán s kizárólag magyar kulturmunka, az állam törvényeinek értelmében. Ebbe belekapcsolódhat pap, tanító, gazda, iparos, hivatalnok, birtokos magánzó. Erős, szervezett kultúrelte van szükség Szlovensskón. Isten még ma a Szlovenszkói Magyar Egylet központjának, Kámárom-Komárnó, Kulturpalota s kérjen felvilágosítást, kérje a Magyar Vasárnapiot. A SZMKE számos szervezeteiben szorgos kulturmunka folyik, legyen Ön is a kulturmunkásokkal szolidáris. Munkásságát, támogató filléreit szívesen veszik. Tanuljunk a köztársaság többi népének kultúraéletéből. Kulturális kádereinket magunknak kell kiépítenünk, jöjjön, sorakozzék a SZMKE zászlaja alá.

(—) A divat mindenkit érdekel. Kohn és Kovács divatruháza ma már elismerten vezet a divatban, választékban és olcsóságban. Már most raktáron vannak az ős és tél legszebb újdonságai. Minden kötelezettség nélkül bemutatjuk mindenkinek a legújabb színeket és egyszerű szövéseket. Eredeti angol és francia újdonságok is nagy választékban. Felhívjuk az igen tisztelt vásárló közönség figyelmét a világvárosok mintájára készült „Passage“ kirakatainkra, amelyekben állandóan a legújabb lakberendezési kelmék láthatók. Szőnyeggyári lerakat eredeti áron, Végül kérjük újra az igen tisztelt vevőket az amúgy is dehonosztáló alku mellőzésére, mert a legszolidabban kalkulált árainkból semmiféle kedvezményt nem adhatunk.

SPORT

LTE-E. Rapid 4:4 (3:1)

Első félidőben az LTE 3:0-ra vezetett és a Rapid csak a félidő végén tudott 1 gólt az LTE hálóba helyezni.

Második félidőben azonban a szerencse megfordult s a Rapid csakhamar megszerezte a vezetést. Az LTE nehezen tudott kiegyenlíteni.

— Az LTE vívószakosztálya az újonnan szerződötett Szarka, volt póstyéni vívómester vezetésével ismét megkezdte működését. Mindazok, akik vivni óhajtanak, jelentkez-

zenek ifj. Gyapay Ede sz. o. vezetőnél. Gyakorlás hetenként háromszor.

„LÉVAI UJSÁG“ gazdasági kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÜCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva Stúr u. 3. Telefon: 19 — Nyomja Laufer Ernő nyomdája Zseliz — Előfizetési díj: egészévre 48—, félévre 24—, negyedévre 12— Ké, egyes szám ára 1-Ké Három példány megtartása előfizetésnek számít Hirdetések tarifa szrint a kiadóhivatalban adhatók Gyakori hirdetéseknek engedmény. — Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem öszünk meg és nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavai posta- és távírdi igazgatóság lévai feladóhely 109.976. V — 1934 szám alatt engedélyezte.